

OBSAH

Předmluva	7
I. Úvod	9
II. Základy komplexometrie	11
1. Vznik a struktura komplexů	11
2. Vlastnosti komplexů	12
III. Komplexometrické indikátory	14
A. Murexid	14
B. Eriochromčern T.	15
C. Ftaleinový komplexon	16
D. Tiron	17
E. Pyrokatechinová violet	18
IV. Základní komplexometrická stanovení	19
A. Stanovení kationtů na murexid	21
1. Stanovení mědi	21
2. Stanovení niklu	22
3. Stanovení kobaltu	22
4. Stanovení vápníku	22
5. Stanovení kyanidů	22
6. Stanovení stříbra a halogenidů	23
7. Stanovení palladia	23
8. Nepřímé stanovení wolframanů	23
B. Stanovení kationtů na eriochromčern T.	24
1. Stanovení hořčíku	24
2. Stanovení zinku a kadmia	25
3. Stanovení vápníku	25
4. Stanovení hořčíku a vápníku	25
5. Stanovení manganu	25
6. Stanovení olova	26
7. Stanovení rtuti	26
8. Stanovení hliníku	26
9. Stanovení india	27
10. Stanovení thallia	27
11. Stanovení niklu a kobaltu	27
12. Nepřímé stanovení sodíku	27
13. Nepřímé stanovení fosforečnanů	28
14. Nepřímé stanovení fluoridů	28

C. Stanovení kationtů na ftaleinový komplexon	29
1. Stanovení vápníku	29
2. Stanovení hořčíku	29
3. Stanovení stroncia a barya	29
4. Stanovení síranů	30
D. Stanovení trojmocného železa na tiron	30
E. Stanovení kationtů na pyrokatechinovou violet	30
1. Stanovení vizmutu	31
2. Stanovení thoria	31
3. Stanovení kobaltu	31
4. Stanovení niklu	32
5. Stanovení manganu	32
6. Stanovení kadmia	32
7. Stanovení zinku	32
8. Stanovení hořčíku	32
F. Stanovení kationtů na různé indikátory	32
1. Variaminová modř B	33
2. α -Pyridyl-azo- β -naftol (PAN)	33
3. Stanovení vizmutu na jodid draselný	34
4. Stanovení vizmutu na thiomochovinu	34
5. Stanovení vizmutu na alizarin S	35
6. Stanovení hliníku na alizarin S	35
7. Stanovení thoria na alizarin S	36
8. Nepřímé stanovení hliníku na dithizon	36
9. Stanovení gallia a india na morin	36
G. Fyzikálně chemické metody v komplexometrii	36
1. Polarometrické titrace	36
Stanovení vizmutu v olovu	37
2. Spektrofotometrické titrace	37
3. Potenciometrické titrace ⁻	38
V. Stanovení kationtů ve směsích	39
A. Stanovení kationtů při různém pH	40
B. Selektivní stínění kationtů	41
a) Stínění kyanidem draselným	41
1. Stanovení olova a mědi	42
2. Stanovení olova a niklu	43
3. Stanovení olova a kobaltu	43
4. Stanovení manganu	43
5. Stanovení zinku nebo kadmia	44
6. Stanovení hořčíku a zinku (kadmia)	44
7. Stanovení niklu vedle kobaltu	45
8. Postupné stanovení několika kationtů, na př. hořčíku, niklu a zinku	45

b) Stínění triethanolaminem	46
1. Stanovení niklu za přítomnosti Al, Fe a Mn	46
2. Stanovení vápníku vedle Fe, Al, Mn a Mg	46
3. Stanovení hořčíku za přítomnosti Al	47
4. Stanovení zinku nebo kadmia za přítomnosti Al	47
5. Stanovení manganu za přítomnosti Al	47
c) Stínění fluoridem amonným	48
1. Stanovení zinku za přítomnosti Al, Mg a Ca	48
2. Stanovení zinku za přítomnosti Ni, Al, Mg a Ca	48
3. Stanovení manganu za přítomnosti Zn, Al a Mg	48
d) Stínění 2, 3-dimerkaptopropanolem	48
1. Stanovení hořčíku nebo celkového obsahu hořčíku a vápníku (za přítomnosti Pb, Bi, Zn, Cd, As, Sb, Sn)	49
2. Stanovení vápníku za nepřítomnosti hořčíku	50
3. Stanovení vápníku vedle hořčíku (za přítomnosti Pb, Bi, Zn, Cd, As, Sb, Sn, Fe, Al)	50
4. Stanovení niklu a zinku	50
5. Stanovení olova a manganu	51
C. Selektivní srážení kationtů	51
Srážení kupralem	51
1. Stanovení zinku a kadmia	52
2. Stanovení zinku vedle hliníku	52
3. Stanovení mědi vedle železa	52
D. Kombinované stínění kationtů	53
1. Stanovení niklu, zinku a hořčíku (celkového obsahu Ca a Mg)	53
2. Stanovení olova, kobaltu a manganu	54
3. Stanovení vizmutu, kobaltu a manganu (nebo Pb, Zn a Mg)	54
4. Stanovení olova, niklu, zinku a hořčíku	55
5. Stanovení kadmia, zinku, niklu a hořčíku (Cd, Mn, Zn a Mg)	55
VI. Praktické aplikace	56
A. Stanovení vápníku a hořčíku	56
1. Stanovení vápníku za přítomnosti hořčíku	57
2. Stanovení vápníku a hořčíku za přítomnosti fosfátů	57
3. Stanovení tvrdosti vody	58
4. Stanovení vápníku a hořčíku ve vápencích a dolomitech	58
5. Stanovení vápníku a hořčíku ve vápencích	59
6. Stanovení vápníku, hořčíku a železa ve vápencích	59
7. Stanovení vápníku v magnesech	60
8. Stanovení vápníku a hořčíku v silikátech	61
9. Stanovení vápníku a hořčíku v půdách a rostlinném popelu	61
10. Stanovení vápníku a hořčíku v mléce	62
11. Stanovení vápníku a hořčíku v krevním seru	63

B. Metalurgická analýsa	63
1. Stanovení zinku	63
a) V zinkových koncentrátech	63
b) V síranu nikelnatém	64
2. Stanovení niklu a zinku v rudách	65
3. Stanovení olova	65
a) V bronzích a mosazích	65
b) V olovnatých koncentrátech	66
c) V rudách obsahujících baryum	66
4. Stanovení vizmutu	66
5. Stanovení manganu	67
a) Ve slitinách s mědí	67
b) V hliníkových bronzích	67
c) V olovnatých bronzích	67
d) V ocelích	68
6. Stanovení kadmia ve slitinách	68
7. Dělení kadmia a zinku	69
C. Farmaceutická analýsa	69
1. Stanovení sloučenin rtuti	70
a) HgO , HgCl_2 , HgNH_2Cl	70
b) HgJ_2	70
c) Stanovení rtuti v mastech (HgO , HgNH_2Cl , Hg)	70
d) Stanovení sublimátu v tabletách	70
e) Stanovení rtuti v organických sloučeninách	70
2. Stanovení sloučenin vizmutu	71
a) Stanovení vizmutu na thiomochovinu	71
b) Stanovení vizmutu na thiomochovinu a gentianovou violet	71
c) Nepřímé stanovení vizmutu	71
d) Stanovení vizmutu v anorganických sloučeninách	71
e) Stanovení vizmutu v organických sloučeninách	71
3. Stanovení sloučenin vápníku, hořčíku a zinku	72
4. Stanovení sloučenin železa	72
a) <i>Pilulae Ferri carbonici Blaudii</i>	73
b) <i>Tinctura Ferri pomati</i>	73
c) <i>Sirupus Ferri jodati</i>	73
5. Stanovení sloučenin olova	73
Mast s kysličníkem olovnatým	73
Závěr	74